Biuletyn
Polonistyczny

12.06.2018

Czytanie miejsca. Poezja lubuska w perspektywie geopoetyki

Autor: Mirosława Szott
Instytucja: Wydział Humanistyczny UZ
Miejscowość: Zielona Góra
Promotorzy: Małgorzata Mikołajczak
Recenzenci: Zbigniew Chojnowski, Elżbieta Konończuk

Rozprawa pt. Czytanie miejsca. Poezja lubuska w perspektywie geopoetyki dotyczy twórczości poetyckiej uprawianej na Ziemi Lubuskiej, która tematyzuje problem relacji literatury i geografii. Zaproponowane przeze mnie „czytanie miejsca” jest czytaniem drugiego stopnia i nie dąży do uchwycenia esencjalnego genius loci, ale pyta o różne formy uobecniania się miejsca w tekstach literackich (przyjmuję, że ujęć tych nie można sprowadzić do jednego mianownika „lubuskości”). Opiera się na założeniu, że jedną z cech tego uobecniania jest tekstualność.

Głównym celem analityczno-interpretacyjnym badarń było sprawdzenie, w jaki sposób poeci regionalni przedstawiają miejsca i przestrzenie w swoich tekstach oraz próba syntetycznego spojrzenia na zarysowaną mapę miejsc literackich. Pojęciem „poezja
lubuska” posługiwałam się, pisząc o literaturze ściśle związanej z regionem Ziemi Lubuskiej.

Podstawą metodologiczną byly orientacje badawcze funkcjonujące w ramach zwrotu przestrzennego w badaniach literackich. Geopoetyka - traktowana jako możliwość ciągłego zbliżania do tekstów i sprawdzania ich potencjału geograficznego przy pomocy
case studies - stanowila nadrzędną perspektywę badawczą. Pomocą w odkrywaniu zapisanych miejsc było mapowanie, dzięki któremu powstawała poetycka mapa tego regionu.

Procedury interpretacyjne obejmowały teksty poetyckie piętnastu lubuskich pisarzy, których zestawiłam w trzy grupy operacyjne ze względu na uprawianą przez nich poetykę miejsca. Do pisarzy miejsc wspominanych i adaptowanych zaliczyłam: Bronislawa Wajs Papuszę, Irenę Dowgielewicz, Janusza J. Werstlera i Andrzeja K. Waskiewicza. Wśród poetów miejsc prywatnych znalezli się: Czeslaw Sobkowiak, Mieczyslaw J. Warszawski, Wojciech Śmigielski, Jolanta Pytel oraz

Eugeniusz Kurzawa. Ostatnią grupę, twórców
miejsc złożonych i nie-miejsc, stworzyli: Marek Lobo Wojciechowski, Joanna Ziembinska-Kurek, Krzysztof Fedorowicz, Agnieszka Leśniewska, Malgorzata Stachowiak i Karol Graczyk.

Data otwarcia przewodu: 24.03.2015
Słowa kluczowe: geopotyka, poezja lubuska, literaturoznwstwo

Autor: Mirosława Szott